

*Handläggare:
Bo Persson*

Yttrande över motion av Maria Wallhager m fl (fp) om tandsköterskeutbildning

Ärendet

Landstingsstyrelsen ska yttra sig över motionen och har överlämnat den till hälso- och sjukvårdsutskottet för beredning.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsutskottet beslutar

att föreslå landstingsstyrelsen att yttra sig över motionen enligt förvaltningens synpunkter i detta tjänsteutlåtande.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar motionärens uppfattning att det är viktigt att det finns utbildad och kompetent personal för att bedriva tandvård enligt tandvårdslagens intentioner. Enligt motionärerna finns det inte någon fullständig och fullgod tandsköterskeutbildning i landet. Motionärerna anser att Stockholms läns landsting bör tillskapa en tandsköterskeutbildning, som inte enbart ger kompetens till assistans, utan också möjliggör arbete under delegation med förebyggande åtgärder för patienter.

En förutsättning för att klara tandvården så att befolkningen också i framtiden får tillgång till en god tandvård med inriktning på förbättrad tandhälsa är en förändrad arbetsorganisation och ett förändrat arbetssätt. Antalet yrkesverksamma tandläkare kommer på sikt att minska samtidigt som efterfrågan på tandvård sannolikt kommer att öka. Kompletterande team där varje medarbetare kan använda sig av sin fulla kompetens är därför en nödvändig utveckling. Många arbetsuppgifter som utförs av tandläkare kan redan idag överföras till tandhygienister som arbetar under eget legitimationsansvar och med formell kompetens. Tandsköterskan ska kunna delta i teamet såväl med assisterande arbetsuppgifter såsom med vissa patientrelaterade uppgifter. Det är viktigt att samtliga personalkategorier i tandvårdsteamet kompletterar varandra på ett bra sätt så att tandvården bedrivs effektivt och rationellt.

Socialstyrelsen har på regeringens uppdrag undersökt tandvårdens behov av tandsköterskor samt yrkesgruppens roll i den framtida tandvården speciellt avseende arbetsuppgifter, kompetenskrav och utbildningsnivå. En rapport överlämnades till regeringen den 28 oktober 2004. Socialstyrelsens slutsat-

ser är tandsköterskan ska ha en stödjande funktion som dels omfattar assistans till tandläkare vid diagnostik och behandling, dels självständiga arbetsuppgifter som vårdhygien och smittskydd, skötsel och sterilisering av instrument, administration, ekonomi och kvalitetsarbete. Vissa patientrelaterade arbetsuppgifter som instruktion i munhygien, polering/borttagning av mjuka beläggningar, fluorbehandlingar mm ska ingå i arbetsuppgifterna.

Socialstyrelsen föreslår att en tandsköterskeutbildning inrättas på eftergymnasial nivå utanför högskolan antingen i form av en påbyggnadsutbildning (PU) eller som en kvalificerad yrkesutbildning (KY). Utbildningen bör baseras på en nationell kursplan som tas fram specifikt för ändamålet av den myndighet som kommer att ansvara för utbildningen. Socialstyrelsen kommer att inom ramen för den planerade översynen av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård (SOSFS 1997:14) att ta ställning till nuvarande praxis med delegering av undersöknings- och behandlingsmoment till tandsköterskor.

Förvaltningen delar Socialstyrelsens slutsatser i rapporten. I Stockholmsområdet bedrivs för närvarande en KY-utbildning till tandsköterska i Jakobsberg med 30 platser och i Södertälje finns en utbildning på distans inom Komvux med 50 platser. Förvaltningen utgår ifrån att dessa utbildningar kommer att följa den nationella kursplanen som ger kompetens att arbeta med de arbetsuppgifter som Socialstyrelsen fastställt.

Med ovanstående som grund är det förvaltningens uppfattning att antalet utbildningsplatser för närvarande inte behöver utökas, och att således tandsköterskeutbildning inte bör startas i landstingets regi.

Samråd i ärendet har skett med FoUU-enheten vid Landstingsstyrelsens förvaltning.

Anna-Stina Nordmark-Nilsson

Sören Olofsson